

C/2025/5111

22.9.2025

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU SOOVITUS

27. juuni 2025,

millega muudetakse soovitus ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi
usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta

(ESRN/2025/4)

(C/2025/5111)

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1092/2010, 24. november 2010, finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelvalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta ⁽¹⁾, eelkõige selle artiklit 3 ning artikleid 16 kuni 18,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ ⁽²⁾, eelkõige selle VII jaotise 4. peatüki I jagu,

võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu otsust ESRN/2011/1, 20. jaanuar 2011, millega võetakse vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu töökord ⁽³⁾, eelkõige selle artikleid 18 kuni 20,

ning arvestades järgmist:

- (1) Tõhusate ja ühtsete riigisestest makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete huvides tuleb täiustada liidu õiguses nõutavat tunnustamist vabatahtliku kõigipoolsusega.
- (2) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2015/2 ⁽⁴⁾ ette nähtud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse raamistiku eesmärk on tagada, et kõik ühes liikmesriigis kehtestatud riskipositsioonil põhinevad makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed oleksid kõigipoolsed teistes liikmesriikides.
- (3) Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin) teatas Saksamaal määratud asutusena direktiivi 2013/36/EL artikli 133 lõike 3 tähenduses 10. märtsil 2022 ⁽⁵⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule (ESRN) oma kavatsusest võtta alates 1. veebruarist 2023, vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 133 kasutusele 2% suurune sektoripõhine süsteemse riski puhver (sSyRB) kõikidele sellistele (jae- ja mittejae) riskipositsioonidele füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, mis on tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga ja mille puhul loetakse, et see tagatis vähendab järelevalvealaste omavahendite nõudeid. Ühtlasi esitas BaFin ESRNile direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõike 5 kohaselt sSyRB kõigipoolse ülevõtmise taotluse.
- (4) ESRN võttis 27. juulil 2022 vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2023/4 ⁽⁶⁾ lisada BaFin poolt kasutusele võetud sSyRB nende makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete loetellu, mida soovitatakse soovitus ESRN/2015/2 kohaselt kõigipoolselt üle võtta.

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj>.

⁽²⁾ ELT L 176, 27.6.2013, lk 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>.

⁽³⁾ ELT C 58, 24.2.2011, lk 4.

⁽⁴⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2015/2, 15. detsember 2015, piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C 97, 12.3.2016, lk 9).

⁽⁵⁾ Esimene teade esitati ESRNile 24. veebruaril 2022. Teate ajakohastatud versioon esitati ESRNile 10. märtsil 2022.

⁽⁶⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2022/4, 2. juuni 2022, millega muudetakse soovitus ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C 286, 27.7.2022, lk 1).

- (5) BaFin teatas Saksamaal määratud asutusena direktiivi 2013/36/EL artikli 133 lõike 3 tähenduses 31. märtsil 2025 (*) ESRNile, et ta on SyRB-i ümber kalibreerinud, muutes olemasoleva SyRB taseme 1 %-le kõikidele sellistele (jae- ja mittejae) riskipositsioonidele füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, mis on tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga ja mille puhul loetakse, et see tagatis vähendab järelevalvealaste omavahendite nõudeid. Samuti esitas BaFin ESRNile taotluse soovitada eelnimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme kõigipoolset ülevõtmist konsolideeritud, allkonsolideeritud ja individuaalsel alusel vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõikele 5.
- (6) Teiste liikmesriikide ametiasutuste poolt kehtestatud makrotasandi usaldatavusjärelevalve kapitalinõuete kõigipoolne kohaldamine konsolideeritud, allkonsolideeritud ja individuaalsel alusel, olenemata sellest, kas asjaomaseid riskipositsioone hoitakse tütarettevõtjate või filiaalide kaudu või tulenevad need vahetust piiriülesest laenuandmisest, aitab vältida kõrvalehoidumisi ja õigusaktide erinevuste ärakasutamist ning maandada süsteemseid riske, ning seeläbi edendada makrotasandi usaldatavuspoliitika üldist tulemuslikkust, tagades et suurenenud riskide suhtes ei rakendata meetmeid mitte ainult liikmesriigis, kus on kehtestatud süsteemse riski puhvri määr, vaid ka teistes liikmesriikides, kus panganduskontsernid nende suurenenud riskidega kokku puutuvad. Seetõttu peaks tunnustamise eesmärk olema ka tagada, et süsteemsetele riskidele avatud pangandusgrupid oleksid piisavalt vastupanuvõimelised. Seepärast tuleks makrotasandi usaldatavusjärelevalve kapitalinõudeid, mis tulenevad otsusest tunnustada teiste liikmesriikide makrotasandi usaldatavusmeetmeid, üldiselt kohaldada nii konsolideeritud, allkonsolideeritud kui ka individuaalsel alusel.
- (7) Selleks et tunnustada Saksamaa sSyRB määra vastavalt BaFin-i taotlusele, võivad teise liikmesriigi asjaomased pädevad ja/või määratud asutused kehtestada süsteemse riski puhvri määra kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 133 lõikega 4 ja artikli 134 lõikega 1.
- (8) Kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõikega 1 kohaldataks Saksamaa teatatud süsteemse riski puhvri määra tunnustamist teiste liikmesriikide poolt kõigipoolsust kohaldavates liikmesriikides tegevusloa saanud krediitiasutuste Saksamaa asuvate riskipositsioonide suhtes.
- (9) Kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 133 lõikega 4 võib süsteemse riski puhvri määra kohaldada individuaalsel, allkonsolideeritud või konsolideeritud alusel. Seetõttu kaasneb teise liikmesriigi poolt kehtestatud SyRB määra tunnustamisega võimalus kohaldada SyRB määra kõikidele riskipositsioonidele (sealhulgas teises liikmesriigis asuvate tütarettevõtjate kaudu hoitavatele riskipositsioonidele) konsolideeritud alusel.
- (10) Kõrvalekaldumine üldisest lähenemisviisist, mille kohaselt kohaldatakse tunnustatud Saksamaa makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmeid nii individuaalsel, allkonsolideeritud kui ka konsolideeritud alusel, võib teatavatel juhtudel olla põhjendatud, näiteks kui kõigipoolsust kohaldavad asutused leiavad, et asjaomased süsteemsed riskid on juba piisavalt ja asjakohaselt maandatud meetmetega tunnustavas liikmesriigis kehtivate nõuetega.
- (11) ESRN-i soovitusel ESRN/2015/2, mida on muudetud soovitusel ESRN/2017/4 (*), soovitakse makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmeid kohaldaval asutusel teha ESRNile kõigipoolsuse taotluse esitamisel ettepanek olulisuse piirmäära kohta, millest allpool võib pidada ebaoluliseks üksiku finantsteenuse osutaja riskipositsiooni makrotasandi usaldatavusrisi osas, mis on tuvastatud jurisdiktsioonis, kus meetme kehtestanud asutus kõnealust makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmeid kohaldab. ESRN võib vajadusel soovitada erinevat piirmäära.
- (12) Arvestades 31. märtsil 2025 saabunud Saksamaa taotlust meetme kõigipoolseks ülevõtmiseks teiste liikmesriikide poolt ning selleks, et vältida kõrvalehoidumiste ja õigusaktide erinevuste ärakasutamisega seotud negatiivset piiriülest mõju, mis võib tuleneda Saksamaal kohaldatava makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme rakendamisest, otsustas ESRN-i haldusnõukogu jätkuvalt hoida 10. märtsil 2022 teatatud meetmeid, mida on käesolevaga muudetud vastavalt BaFin-i 31. märtsil 2025. aasta teatele, soovitusel ESRN/2015/2 kohaselt kõigipoolselt ülevõtmiseks soovitatavate makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete loetelus, ning soovitada meetme kõigipoolset ülevõtmist konsolideeritud, allkonsolideeritud ja individuaalsel alusel kooskõlas BaFin-i esitatud kõigipoolse ülevõtmise taotlusega. Samuti otsustas ESRN-i haldusnõukogu jätkata 10 miljardi euro suuruse krediitiasutusepõhise olulisuse

(*) Esimene teade esitati ESRNile 31. märtsil 2025. Teate ajakohastatud versioon esitati ESRNile 16. mail 2025.

(*) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2017/4, 20. oktoober 2017, millega muudetakse soovitusel ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C 431, 15.12.2017, lk 1).

piirmäära soovitamist. Asjaomased asutused, kes meetme kõigipoolselt üle võtavad, võivad vabastada krediitiasutused süsteemse riski puhvri nõudest, kui nende asjaomased riskipositsioonid ei ületa 10 miljardit eurot. Kooskõlas soovitusel kohaldada kõigipoolsust konsolideeritud, allkonsolideeritud ja individuaalsel alusel, tuleks olulisuse hindamine samuti läbi viia igal nimetatud tasandil. Konsolideeritud ja allkonsolideeritud hindamisel tuleb koguriskipositsioone (mis hõlmab filiaalidest, vahetutest piiriülestest laenudest ja tütarettevõtjatest tulenevaid riskipositsioone) mõõta kohaldatava olulisuse piirmäära suhtes.

(13) Seetõttu tuleb soovitus ESRN/2015/2 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

MUUDATUSED

Soovitus ESRN/2015/2 muudetakse järgmiselt:

- 1) 1. jao soovitus C punktis 1 asendatakse Saksamaa meede järgmisega:
„— süsteemse riski puhvri määr 1 % kõikidele sellistele (jae- ja mittejae) riskipositsioonidele füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, mis on tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga ja mille puhul loetakse, et see tagatis vähendab järelevalvealaste omavahendite nõudeid.“;
- 2) lisa muudetakse kooskõlas käesoleva soovitusel lisaga.

Frankfurt Maini ääres, 27. juuni 2025.

ESRNi haldusnõukogu nimel
ESRNi sekretariaadi juhataja
Francesco MAZZAFERRO

LISA

Soovituse ESRN/2015/2 lisa muudetakse järgmiselt:

- 1) „Saksamaa“ all asendatakse jagu pealkirjaga „I. Meetme kirjeldus“ järgmisega:

„I. Meetme kirjeldus

1. Saksamaa meetmega, mida kohaldatakse kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 133, kehtestatakse 1 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõikidele sellistele (jae- ja mittejae) riskipositsioonidele füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, mis on tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga.
- 1a. Meedet kohaldatakse konsolideeritud, allkonsolideeritud ja individuaalsel alusel.“;

- 2) „Saksamaa“ all asendatakse jagu pealkirjaga „II. Kõigipoolsus“ järgmisega:

„II. Kõigipoolsus

2. Asjaomastel asutustel soovitatakse Saksamaa meede kõigipoolselt üle võtta, kohaldades seda riigisisest tegevusloa saanud krediidasutuste suhtes.
3. Kui sama makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meetet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju, k.a järelevalvemeetmete ja pädevuste kehtestamine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta niipea kui võimalik ja hiljemalt kolme kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- 4a. BaFinil taotlusel soovitatakse asjaomastel asutustel Saksamaa meede kõigipoolselt üle võtta, kohaldades seda individuaalselt, allkonsolideeritud ja konsolideeritud alusel, võttes arvesse lõikes 5a osutatud hindamise tulemusi.“;

- 3) „Saksamaa“ all asendatakse jagu pealkirjaga „III. Olulisuse piirmäär“ järgmisega:

„III. Olulisuse piirmäär

5. Meetmele on lisatud krediidasutusepõhine olulisuse piirmäär, et võimaldada meetet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet. Krediidasutused võib süsteemse riski puhvri nõudest vabastada, kui nende asjaomased sektoripõhised riskipositsioonid ei ületa 10 miljardit eurot. Seetõttu soovitatakse kõigipoolset ülevõtmist ainult krediidasutusepõhise piirmäära ületamisel.
- 5a. Olulisuse piirmäära hinnatakse konsolideeritud, allkonsolideeritud ja individuaalsel alusel. Hinnates konsolideeritud, allkonsolideeritud ja individuaalsel alusel tuleb olulisuse piirmäära suhtes hinnatud riskipositsioonide arvutamisel arvesse võtta kõiki filiaalide kaudu hoitavaid ning vahetu otsese piiriülese laenuandmise ja tütarettevõtjate kaudu hoitavaid riskipositsioone.
6. Asjaomased asutused peaksid jälgima riskipositsioonide olulisust. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks 10 miljardit eurot. Seega võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel soovitatud piirmäära kohaldamise asemel kehtestada oma jurisdiktsioonis soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meetet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.
7. Kui liikmesriikides ei ole tegevusloa alusel tegutsevaid krediidasutusi, kelle riskipositsioonid Saksamaal on olulised, võivad liikmesriikide asjaomased asutused soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunkti 1 kohaselt otsustada Saksamaa meetet kõigipoolselt mitte kohaldada. Sellisel juhul peaksid asjaomased ametiasutused jälgima riskipositsioonide olulisust ja neil soovitatakse Saksamaa meede kõigipoolselt üle võtta, kui krediidasutus ületab soovitatud olulisuse piirmäära.“